

**DOMINIK**

**W. RETTINGER**

**NEVIESTKY  
OSVIENČIMU**



**FELD-HURE  
A128063**

**Ljndeni**

# Neviestky Osvienčimu

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na  
[www.lindeni.sk](http://www.lindeni.sk)  
[www.albatrosmedia.sk](http://www.albatrosmedia.sk)

## Ljndeni

**Dominik W. Rettinger**  
**Neviestky Osvienčimu – e-kniha**  
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všetky práva vyhradené.  
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná  
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

  
**ALBATROS MEDIA**

**NEVIESTKY OSVIENČIMU**



**DOMINIK**

**W. RETTINGER**

**NEVIESTKY**

**OSVIENČIMU**

**Ljndeni**



„Pokiaľ existujeme, smrť nie je prítomná.“

EPIKUROSO





Anna sa pri pohľade na neľútostné duny a rozžeravené domy s plochými strechami v horúcom vetre cítila priam prapodivne. Slnko, ovzdušie a karmínový piesok sa zlievali do hmýriacej sa trýznivej magmy, ktorá brala poslednú nádej pľúcam, očiam aj sužovanej pokožke. Vydržať tu čo i len minútu sa zdalo nepredstaviteľné, no po nej prišla ďalšia a ďalšia a pretrpieť ju bolo rovnako nemožné a absurdné.

Odjakživa boli symbolom života šire priestranstvá plné neko-  
nečnej zelene. Toto miesto však ponúkalo iba nemilosrdnú pála-  
vu, nahotu, pred ktorou nebolo možné uniknúť; len podvoliť sa  
alebo zošalieť. Čas sa tu akoby zastavil na počiatočných formách  
života, zárodkoch plemien, ktoré pred tisíckami rokov započali  
dlhú púť ľudského druhu. Neúprosné oslepujúce lúče preni-  
kali každou bunkou a prepaľovali až na kosť. Lahnúť si, prestať  
myslieť, oddať sa mohutnej sile púšte. Takú ju asi plánoval Boh  
v okamihu stvorenia.

*„Kajfa haluk?“*

Prebrala sa zo zamyslenia a pozrela na palestínskeho vodiča  
s vráskavou hnedou tvárou, ktorý sa na ňu usmieval.

*„Ako sa ty máš?“* prehovoril lámanou angličtinou.

Neprekážalo mu viesť s ňou rozhovor a zároveň predbiehať hon-  
ca s tromi oslami, akoby starému chevroletu vládla vyššia sila.  
Auto obklopilo niekoľko štekajúcich vychudnutých psov, oblak  
prachu oslepil poháňača aj osly, všetko ubiehalo ako v sne, sku-  
točné bolo len utrpenie. Má viac ako sedemdesiat a je unavená,  
čo vlastne hľadá v krajine mesiáša? Dúfa azda, že práve na tomto

mieste niekomu zachráni život? Nádej na spásu sa rozplynula v pálave, akoby bola len poblúznením mysle.

Palestínčan sa neuspokojil s jej mlčaním, a preto v snahe rozveseliť ju so spokojným úsmevom na perách zvýšil hlasitosť rádia a začal si nôtiť monotónnu arabskú pesničku. Anna s námahou zdvihla ruku a špinavou vreckovkou si utrela pot z čela. Vodič gestom ruky naznačil pitie.

„Voda, veľa voda. Ty piť.“

Siahol do úložného priestoru, vybral fľašu z tmavého skla a natiahol ruku smerom dozadu. Anna chvíľu hľadela na špinavé sklo s mútnou vodou a potom pokrútila hlavou.

„Nedobre,“ začal sa o ňu obávať Palestínčan.

Priložil si fľašu k perám a vypil niekoľko hltov, akoby sa chcel uistiť, či mu porozumela. Anna odvrátila pohľad a zadívala sa na rozpálenú púšť. Vodič rezignovane vydýchol, schoval fľašu a znovu si začal nôtiť pesničku ozývajúcu sa z rádia. Určite bola o láske, lebo jeho oči sa rozžiarili a hlas zaliala neha.

Chevrolet sa kolísal na hrboľatej ceste, opotrebovaná podvozková pružina škripala, nechával za sebou len veľký oblak prachu, ktorý sa ešte dlho niesol nehybnou krajinou.

\*\*\*

Jednoposchodové budovy s plechovými strechami obklopovali slnkom rozpálené nádvorie z troch strán. Muži a ženy v zelených splývavých montérkach fajčili v tieni múrov, motali sa okolo zaprášených tankov, hrali futbal, polihovali na ležadlách. Niektorí svietili bielymi obväzmi. Vojsko sa síce skončilo, ale aj tak ich každý chvíľu mohli poslať prekaziť ďalšie útoky nepriateľa. Postoj a pohyb ich tiel naznačoval, že už majú dosť vojny a zabíjania bez chvály a nádejí, ktoré sprevádzajú neskúsených nováčikov.

Chevrolet zastavil pred bránou a ovial prachom troch nehybných strážnikov, ktorí namierili hlavne pušiek na hlavy vodiča a pasažierky. Palestínčan si zachoval kamennú tvár, začal však pomaly a opatrne gestikulovať; ukazoval vojakom, že je dôveryhodný a uvedomuje si nebezpečenstvo. Vystúpil, otvoril zadné dvere, podal Anne ruku a pomohol jej vyjsť z taxíka.

„Ja zostať tu,“ povedal nahlas a ukázal na karmínovú zem, na ktorej stáli. Gestami nepokojne a naliehavo naznačil fľašu. „Ale ty piť.“

Anna vďačne prikývla a vošla do budovy strážnice. Jeden zo strážnikov ju odprevadil s puškou v ruke, druhý neprestával mieriť na šoféra.

Za nízkym stolom sedel asi dvadsaťročný poddôstojník v košeli s rozopnutými gombíkmi na hrudi. Nepohol sa a nevydal ani hlásku. Dievča v zelenej uniforme, opierajúce sa o parapet, namierilo na ženu pištoľ, ktorú malo zavesenú cez plece. Anna bez slova pred poddôstojníka položila zložený papier. Zdvihol ho, rozložil a mlčiac prečítal, potom kývol na ženu pri okne. Dievča odstúpilo od okna a otvorilo dvere vedúce na dvor kasární.

Vyšli zo strážnice. Slnko Annu oslepilo a na niekoľko sekúnd znehybnilo, dievča zastavilo a čakalo s lahostajným porozumením v očiach. Vybrali sa k budove uprostred. Vojaci stojaci neďaleko na ne krátko hľadeli a vzápätí odvracali zrak. Anna vycítila, že rozmýšľajú, či je matka alebo babka, ktorú zavolali vypovedať, aby sa dozvedeli detaily smrti niektorého z nich. Jej tvár plná smútku a utrpenia do tej predstavy zapadala.

Vošli dnu a prešli krátkou chodbou. Dievča zastalo pri dverách prázdnej miestnosti a pohybom hlavy ukázalo na stôl a dve stoličky. Anna si položila kabelku na stôl a posadila sa. Dievča kývlo hlavou, cúvlo späť na chodbu a zatvorilo dvere.

Anna zostala nemo sedieť. Sivé steny pohltili lúče svetla, ktoré dnu prenikali cez žalúzie. Ťažký vzduch nebol až taký nedýchateľný ako vonku. Z dvora k nej doliehal tlmený krik hráčov futbalu a za oknami s trpezlivým bzukotom poletúvali muchy.

Po niekoľkých minútach sa otvorili dvere a do miestnosti vstúpil asi tridsaťročný dôstojník s výložkami kapitána. Bol stredného vzrastu, mal úzku tvár a krátke čierne vlasy, inteligentný pohľad skrýval za okrúhlym oceľovým rámom okuliarov. Na stôl položil zájdenú fľašu s vodou a pohár.

„Danke,“ povedala Anna, no vzápätí sa opravila: „Thank you.“

Dôstojník prikývol hlavou.

„Máte pol hodiny,“ povedal po nemecky.

Otočil sa a vyšiel z miestnosti. Anna chytila fľašu, naliala si plný pohár a hltala vodu, až sa takmer začala dusiť. Studený prameň naplnil telo, dostal sa do hlavy a tlmil dávivú ťažobu. Znovu si naliala plný pohár.

Keď ho priložila k ústam, dvere sa otvorili a do miestnosti vstúpilo dievča v montérkach a pruhovanom tričku. Malo dvadsaťdva, no vďaka jemným črtám jeho tvár vyzerala oveľa mladšie, v zvláštnom kontraste s pohľadom staršieho človeka. Posadilo sa a ľahostajne sa pozeralo na Annu s otázkou v očiach.

Anna na dievča s údivom hľadela. Tie črty jej boli dlhé roky povedomé, mala pocit, akoby sa pozerala do zrkadla, ale v inej dobe. Dievčina sa ukrývala za grimasu nechuti.

„O čo ide?“ spýtala sa po anglicky.

Anna položila plný pohár na stôl a niekoľko sekúnd hľadala správne slová.

„Volám sa Anna Steinhoffová. Môžem ti tykať? Vieš po nemecky?“

V hlase jej bolo cítiť nádej na lepšie porozumenie v materinskom jazyku. Dievča nezareagovalo, čakalo s ľahostajným výrazom na tvári.

Delila ich priepasť, päťdesiat rokov, nedostatok skúseností, iné vojny; akú mala šancu zblížiť sa s dievčaťom, ktoré jej bolo také cudzie? Nedala na seba znať známky rozčarovania a ďalej rozprávala po anglicky.

„Hľadala som tvoju matku. Našiel ťa advokát môjho syna.“

Ticho. Dievčina zaváhala, potom sa pozrela Anne do očí.

„Prečo?“ spýtala sa po nemecky.

Anna sa pokúsila usmiať, ale bola to skôr nepokojná grimasa.

„Si predsa Edyta?“

Dievča stislo pery, neodpovedalo.

„Wolfgang, môj syn... Zblížil sa s tvojou matkou, počas vojny,“ povedala Anna, hľadajúc tie správne slova, akoby zrazu nemčina bola ten najťažší jazyk na svete.

Edyťin pohľad začal byť nepriateľský, varovný pred ťažkosťou tejto témy. Anna sa zhlboka nadýchla, pozbierala zvyšky odvahy a nádeje, s ktorými sem prišla:

„Wolganga pred tromi mesiacmi zatkli, niekto ho spoznal.“

Zaváhala a zmĺkla. Edyta chvíľku zmeravene sedela, potom sa pohla, akoby chcela vstať. Zadržal ju Annin tichučký hlas plný bolesti.

„Wolfgang bojoval na fronte s Rusmi, rovnako ako jeho otec. Advokát hovorí, že ešte stále je šanca na jeho záchranu. Pred trestom ho však môže zachrániť len Eliza, tvoja matka.“

Anna siahla do kabelky, vytiahla čiernobielu fotografiu a položila ju na stôl. Dievča s miernym vzrušením hľadalo na dobitú spuchnutú tvár muža po päťdesiatke.

„Môj syn,“ hlesla Anna. „Stratený človek, prepadol alkoholu. Neverím, že by bol v stave niekomu ublížiť.“

Zmĺkla, bezradne sa rozhliadla okolo seba, akoby jej staré múry miestnosti mohli pomôcť nájsť tie správne slová. Dievča na ňu spýtavo hľadalo, a tak nesmelo pokračovala.

„Upadá, je z neho troska. Nemám nikoho, môj muž zahynul... Väzenie Wolfganga zabije, nedostatok alkoholu sa mu stane osudným.“

Znovu stíchla, prahla po tom, aby každé slovo vkrázlo do hlavy dievčaťa sediaceho oproti nej.

„Kde je tvoja matka? Poznáš príbeh o nej a Wolfgangovi? Stále mi hovorí len: Nájdi Elizu! Nič viac.“

Nabrala odvalu a chytila Edytinu ruku položenú na stole.

„Bola si na vojne, videla si tú nočnú moru... Čo sa deje s ľuďmi. Ak je nejaká nádej, o ktorej ti matka povedala, prosím... Príď do Nemecka a svedč. Veľmi ťa prosím!“

Edyta si rýchlo vyšklbla ruku z jej zovretia. Postavila sa, tvár jej zbledla; s hnevom a nechutou sa zahľadela na Annu. Vyzerala, že sa neovládne a začne kričať, no potom sa spamätala, otočila sa a vyšla z miestnosti.

Anna skamenela, potom klesla na stoličku s očami plnými slz. Sedela nehybne, cítila, že spolu s vyhasínajúcou nádejou v jej vnútri vzrastá nepokoj. Prišla sem zbytočne, márne verila, že sa jej podarí vzbudiť súcit.

Otvorili sa dvere, dnu vošiel ten istý dôstojník a postavil sa oproti stolu. Pozrel sa na fotografiu a potom na Annu.

„Čo pre vás ešte môžeme urobiť?“

Pokrútila hlavou a snažila sa, aby jej hlas znel vďačne.

„Ďakujem,“ povedala. „Dobre, že ste vyhrali vašu vojnu.“

Gestom ruky ukázal na dvere.

„Vojak vás odprevadí k bráne. Dovidenia.“

Anna siahla do kabelky, vytiahla vizitku jeruzalemského hotela a položila ju na stôl.

„Dáte to, prosím, Edyte? Tam som ubytovaná. Veľmi vás o to prosím.“

Urobila to bez rozmyslenia. Zdalo sa jej, že v očiach dievčaťa zazrela záblesk porozumenia, keď hovorila o smrti muža a cho-

robe syna. Ten národ vedel najlepšie, čo znamená samota po strate blízkych.

Dôstojník sa jej ani len nedotkol, otočil sa a postavil sa do otvorených dverí. Anna vstala, kývla hlavou na pozdrav a vyšla von.

\*\*\*

Veľký slnečný kotúč klesal k ďalekému horizontu. Duny planuli červeným svetlom, po ceste sa ťahali dlhé tmavomodré tiene, upokojujúci príslub chladnej noci. Chevrolet smeroval na východ, v ústrety tmavnúcemu nebu, kolísal sa na výmolochoch a s hrmotom vrčal na príjazdových cestách.

Palestínčan si nôtil pesničku, ktorú hrali v rádiu, ďalšiu neko-nečnú sťažnosť na lásku. Spievajúc občas s lútosťou pozrel do zrkadielka na ženinu smutnú a uzavretú tvár. Vánok z pootvoreného okna sa jej pohrával s vlasmi ocelovej farby, dlhé vrásky okolo očí a úst dávali jej jemným črtám v červenom prítmí tvar sochy, do ktorej sochár vytesal krásu i utrpenie.

Spoza kopca naproti sa vynoril veľký nákladiak, ktorý ťahal široký náves. Hlučným klaksónom im oznamoval, že zaberá celú šírku cesty. Palestínčan spomalil, zišiel na piesčitú krajinu a zastavil. Nákladné auto ich obišlo, na návесе malo obhorený pokazený tank. Chevrolet naplnil hukot ťažkého motora a zápach paliva. Vodič si prestal pospevovať, pohľadom odprevadil veľké vozidlo a jeho náklad, pokrútil hlavou a smutne si povzdychol.

„Ludia sú hlúpi, veľmi hlúpi,“ povedal po anglicky, pozerajúc do zrkadla. „Ešte viac zlí ako zvieratá, oveľa horší.“

Anna na jeho slová nereagovala. Palestínčan stratil dobrú náladu a vypol rádio. Šomrúc si popod nos vytiahol fľašu s vodou a lačne sa napil.

„Alah je len jeden,“ povedal a ukázal si na oči. „Vidí všetko.“

Anna odvrátila hlavu od okna a pozrela sa naňho. Všimol si jej pohľad a chápavo prikývol hlavou.

„Vidí každú bolesť, všetkých. Arabov aj Izraelčanov.“



## 2

Ranné slnko sa predieralo úzkou uličkou, ktorej staroveké múry usadlostí viedli až na vrchol kopca. Cez kamenné steny z pieskovca prenikal len malý kúsok neba, vďaka čomu celý deň ponúkali blahodarný tieň. Úzke okná boli ešte zatiahnuté žalúziami.

Na konci uličky, na rohu námestíčka porasteného platanmi, dvaja robotníci vyplňali diery po guľkách v múriku zakrývajúcom hotelové schody. Obhorené okná vedľajšieho domu svedčili o len nedávno skončenej vojne. Nik tam nepracoval, rodina buď zahynula, alebo utiekla. Z opevnenia z vriec s pieskom v strede námestíčka vyčnievala dlhá hlaveň samopalu. Traja vojaci sedeli na vreciach, lenivo diskutovali a fajčili.

Vo farebnom dave prišielcov vynikali mladí muži a ženy v uniformách a s puškami prevesenými cez plece, aby ich v prípade potreby mohli čo najrýchlejšie použiť. Na ich pohyboch a očiach bolo vidieť únavu a hrdosť zo získaného víťazstva, ale aj výzvu do celého sveta. Bránili mladý štát, za cenu bolestných strát získali odvahu a právo na existenciu. Arabi prechádzajúci okolo odvracali zrak alebo klonili hlavy.

Ozveny z ulice prenikali cez žalúzie do neveľkej hotelovej izby, miešali sa s kostolnými zvonmi a zvolávaním muezínov z minaretov ozývajúcim sa v diaľke. Anna sedela na posteli s telefónnym slúchadlom pritisnutým k uchu, a hoci z celej sily zadržovala plač, podarilo sa jej prehovoriť.

„Prosím ťa! Nevzdávaj sa! Vydrž!“ hlesla. „Si tam?“ ozvala sa znova.

Odpoveď zanikla v šume a tresku, potom sa hlas telefonistky z centrály v angličtine so silným prízvukom spýtal:

„Rozhovor sa skončil?“

Anna sa prudko postavila z postele a energicky si pretrela oči.

„Haló, haló... Ešte hovorím! Neskončila som! Prečo nás vyrušujete? Haló, Wolfgang... Počuješ ma? Haló!“

Na druhom konci linky zostalo ticho znásobené ozvenou prerušeného spojenia. Zúfalá Anna hodila slúchadlo na vidlicu telefónu. V okrúhлом zrkadle na stene zazrela tvár stiahnutú od bolesti a úzkosti.

Staroba a bezradnosť sa na nej podpísali, bremeno bolo pritažké. Chvíľu zhlboka dýchala, zadrživajúc vlnu paniky. Nemôže tu zostať, lebo zošalie.

Prešla k skrini, vytiahla kufor a chvejúc sa od nervozity doň začala hádzať oblečenie. Už niekoľkokrát musela v minulosti utekať zo zbombardovaných miest a neskôr, v štyridsiatom piatom počas krutej zimy, pred prichádzajúcou Červenou armádou. Ale vtedy sa o osud delila s tisíckami ľudí. Ešte nikdy predtým sa necítila taká osamelá ako teraz.

\*\*\*

Mladý recepčný mal oblečenú voľnú farebnú košeľu a nohavice z uniformy, spánky mu lemovali pajesy a hlavu pokrývala čiapka. Spoza pultu vyčnievala hlaveň samopalu.

Očividne tušil, prečo Anna prišla, aj keď s ňou za dva dni s demonštratívnu úprimnosťou prehodil len pár nevyhnutných slov v nemčine. Teraz sa otočil, z police vzal veľkú sivú obálku a položil ju na pult recepcie.

Udivená Anna hľadela na obálku cez slnečné okuliare, ktoré zakrývali jej opuchnuté oči. Videla akési meno a priezvisko, ale

nerozumela, čo s tým má spoločné. Nakoniec precitla, keď rozoznala, že na obálke je napísané: Anna Steinhoffová.

So zaváhaním vzala obálku a otvorila ju. Na pult sa vyšmykol hrubý zápisník, na podlahu spadol akýsi papierik. Anna ho zdvihla a polohlasne prečítala rukou napísaný list v nemčine.

*Neviem, či je správne, že Vám dávam tento denník. Ale myslím si, že tým svojej matke nijako neublížim. Vedeli ste, že sa nič nedozviete, no predsa ste prišli. Nie ste zodpovedná za činy Vášho syna. Prosím, viac ma nekontaktujte. Po prečítaní nechajte denník na recepcii.*

Anna dočítala odkaz a ešte chvíľu pozerala na úhľadne napísané riadky. Predsa len sa v Edyte nemýlila, teda okrem jej zdržanlivosti. Zaplavil ju pocit vďačnosti, túžila sa s ňou ešte raz stretnúť. Cítila pohľad recepcného a opätovoala mu ho. V jeho očiach videla zvedavosť, no i nevôľu.

„Chcela by som zostať ešte niekoľko dní,“ povedala pokojne. „Je moja izba stále voľná?“

Recepčný sa chystal automaticky odpovedať, že áno, ale chýbajúci súcit a empatia ho donútili siahnuť po návštevnej knihe a začať kontrolovať rezervácie.

„Máte telefónne číslo na ženu, ktorá tu nechala tú obálku?“ spýtala sa Anna. „Alebo adresu?“

Nereagoval, hoci jej rozumel, a ďalej listoval rezerváciami. Anna položila ruku na otvorenú návštevную knihu. Recepčný na ňu zarazene pozrel.

„Niektó vám povedal, že môj syn je vojnový zločinec,“ hlesla, zložila si okuliare a odhodlane sa mu pozrela do očí. „Nie je to pravda, môjho syna očiernili. Bol vojak ako vy. Zbavím ho obvinení.“

Hľadeli na seba ponad pult recepcie. Recepčný nereagoval na jej slová, ďalej mlčal. Anna stiahla ruku z knihy.

„Môžete zostať do nedele,“ povedal po anglicky.

„Ďakujem.“

Denník, pozostávajúci zo šťôsu papierov, spolu s odkazom vložila do obálky. Naklonila sa, zdvihla kufor a vybrala sa k schodom. Nečakala, že jej s ním recepcný pomôže. Prvý deň to síce spravil, no potom ju niekto musel pred ním ohovoriť, určite nejaký úradník z magistrátu, kde Anna žiadala o povolenie navštíviť kasárne.

Na prvom medzioschodí jej od rozrušenia došli sily. Bezvládne sa posadila na schod, vlna horúčavy jej vzala dych, mokrá od potu zadržovala úzkosť. Denník by mohol jej syna zbaviť viny, no rovnako ju aj potvrdiť. Nedokázala dlhšie čakať, z obálky vytiahla zažltnuté zápisky a z vrecka kostýmu okuliare na čítanie.

Dlho hľadela na prvé vety napísané drobným písmom po francúzsky. Našťastie sa v uršulínskej škole v Landshute učila francúzštinu, musela však vynaložiť veľa síl, aby všetkému porozumela. Začula rýchlo sa blížiace rozptýlené kroky.

Zhora náhlivo schádzal mladý pár. Anna si ich pamätala z predchádzajúceho večera z hotelovej reštaurácie. Mali oblečené uniformy, sedeli v kúte miestnosti a ticho sa rozprávali, držiac sa za ruky. Vyzerali stratene a nesmelo. Pomyslela si, že zneužili vojnu na nelegálne stretnutie a bude to ich prvá spoločná noc bez vedomia rodiny. Teraz sa vysmiati zjavili na schodoch, naplnení odvahou a láskou. Spomalili, keď si všimli staršiu sediacu ženu, kývli na pozdrav, opatrne ju obišli a zrýchlili. Ich hlasy sa ozývali halou, keď pozdravili recepcného, potom ich pohltil ruch ulice.

Anna sa znovu sklonila k rukopisu. Zadržievajúc dych polohlasne prečítala prvú vetu a potom mlčky pokračovala.

### 3

#### **Monte Carlo, 20. apríl 1939**

Purpurové steny a koberce vo veľkej sále rozpaľujú krv, zelená sukňa predstiera nevinnosť, noblesné oblečenie maskuje vzrušenie a úzkosť. Nerozvážne vchádzame do brucha beštie, dovoľujeme jej, aby z nás vysala ľudskosť, nakrмила sa našou nádejou, chamtivosťou a zúfalstvom.

Cítim sa tu skvele. Slobodne sa prechádzam popri stolíkoch na poker, bakarát a blackjack, obkružím ruletu. Mužské pohľady sa dotýkajú mojich prs, podbrušia a zadku. Nenosím spodnú bielizeň, každý môj pohyb sľubuje rozkoš a zabudnutie. Som ostražitá, verím svojej intuícii, určite si vyberiem toho, ktorý mi splní všetky očakávania.

Nebude mladý, skôr bude mať po päťdesiatke a príde sem z nudy a sklamaní. Keď sa bude cítiť ešte prázdnejší, vráti sa domov k manželke. Ale najprv stretne mňa. Musí byť bohatý, aby si trúfol na také mladé dievča, ale vysvetlím mu, že o peniaze nejde. Mňa si nemožno kúpiť, len dobyť.

Vidím Karla, krásneho a elegantného, ako sústredene stojí pri blackjacku, predstiera záujem a stavia malé sumy. Verí mi, vie, že sa nikdy nemýlim. Môj lov trvá dlhšie. Nemôže byť krátky, lebo nie som ľahká korisť, ale ani zbytočne dlhý, pretože muži môžu vytušiť môj zámer. Nie som jediná žena, ktorá prežije len vďaka ich pocitu vlastníctva a rozkoše. Som však jedinečná, každý môj pohyb, nádych a pohľad hovoria, že som stvorená na milovanie.

\*\*\*

Karl a ja už tri roky vedieme bezstarostný, ale nebezpečný život, ktorý sa začal mojou chybou. Keď som ušla od manžela, prešla som celú Európu s nádejou, že zvediem políciu zo stopy a vyhnm sa väzeniu. Jedného dňa som úplne bez peňazí, unavená a deprimovaná vošla do kasína v Monte Carle. Chcela som nájsť muža, ktorý by sa o mňa pár dní postaral, ale netušila som, že namiesto toho nájdem Karla.

Karl je Nemeec, jeho otec zahynul na francúzskom fronte a matka ho nasledovala o niekoľko rokov neskôr. Vychoval ho dedko, ktorý bol členom SA a zabili ho počas noci dlhých nožov. Karl sa obával, že ho za zločiny starého otca zatknú, a preto odišiel z Nemecka. V Londýne sa oňho starala zámožná vdova staršia o dvadsať rokov. Naučila ho, ako sa správať k ženám, a vysvetlila mu, čo od mužov vlastne očakávajú. Zistil, že sú múdre, vždy zvládajú situáciu, potrebujú lásku a sex v správnom množstve, no neradno ich zavádzať.

Keď vdova zomrela na rakovinu, jej deti si privlastnili majetok a Karl odišiel na Côte d'Azur. Päť rokov spoznával v luxusných hoteloch a kasínach osamotené staršie panie, ktoré si nerobili ilúzie o jeho pocitoch k nim. Strávil s nimi niekoľko mesiacov, občas rok, potom šiel ďalej, skôr ako si ich rodiny začali nárokovať majetok. Nikdy nechcel získať bohatstvo, uspokojil sa s drahými darmi a sumami postačujúcimi na pohodlný život. Táto stratégia mu umožňovala vyhýbať sa problémom. Chcel si tiež zabezpečiť budúcnosť, vedel, že raz s tým bude musieť prestať. A vtedy stretol mňa.

Pre nedostatok skúseností som ho odhadla na znudeného syna z bohatej rodiny. On, naopak, rozoznal môj talent a rozhodol sa ma ujať. V ten istý večer sme sa stali milencami a Karl mi navrhol, aby sme pracovali spolu. Pochopila som, že bez opatrovníka nemám šancu na prežitie, a tak som súhlasila. Myslela som si, že to posilní

náš vzťah, bola som na to pripravená. Karl bol obozretný, dbal na to, aby nám naše vzájomné city nebránili v chladnokrvnom a precíznom konaní. Vďaka nemu sa zo mňa stala ozajstná lovkynia.

Rozprávala som školskou francúzštinou, ale on ma donútil zdokonaľiť sa v nej. Nechcel sa rozprávať po nemecky, hoci to mi šlo oveľa lepšie. Kúpil mi falošný pas, vďaka ktorému som sa stala jeho ženou a francúzskou občiankou. Neskôr mi povedal o svojom panickom strachu; bál sa, že ho spoznajú a pošlú späť do Nemecka, kde by určite skončil v koncentračnom tábore.

Tri roky sme úspešne pracovali v Monaku, Monte Carle, Cannes a Biarritzi. Občas sme chodili do kasín v anglickom Birminghame či do Saint-Vincent v Taliansku. Aby sme nevzbudili pozornosť ochranky v hoteloch a kasínach, nikdy sme na jednom mieste nezostávali viac ako týždeň mesačne. Aj napriek tomu sme cítili, že atmosféra hustne.

Karl sa musel niekoľkokrát do mesiaca zastaviť na policajnej stanici, aby vysvetlil dôvod našich návštev. Stále rozprával historku o dedičstve po bohatom strýkovi, ale policajti boli čoraz podozrievavejší.

Pred niekoľkými dňami sme mali vážny rozhovor o našej situácii. Doteraz som sa nepýtala na stav našich financií a Karl si moju mlčanlivosť cenil. V ten večer som mu povedala, že snívam o odpočinku a zmene. Karl sa už tiež nudil, okrem toho sa obával o našu beztrnosť. Povedal, že máme odložený dostatok peňazí, aby sme si kúpili dom a niekoľko rokov si nemuseli robiť starosti s prežitím. Za ten čas by sme mohli vymyslieť, čo budeme robiť ďalej. Rozmýšľal o severnej Afrike, jednej francúzskej kolónii, kde by sme ľahko mohli začať podnikáť a polícia by privrela oči nad zdrojom našich peňazí. Tá predstava sa mi páčila, bola som mu za ňu vďačná; noc sme strávili pokojne, ako vždy pred mojím lovom.

Je to náš posledný večer v Monte Carle, ešte raz vyskúšam svoj talent, vyberiem si bohatú obeť a potom ujdeme. Už som si vyhládla cieľ: sedí pri rulete, vyzerá na šesťdesiat a každý jeho pohyb prezrádza znudenie z množstva peňazí, ktoré má, ale aj absenciu lásky. Jeho postoj je plný nechuti, rovnako prijíma výhru aj porážku. Pozerám naňho ponad plecia hráčov oproti. Nemýlim sa, po minúte zdvihne hlavu a nájde ma pohľadom. V jeho očiach vidím zmätok, odvráti zrak a predstiera, že sa sústreďuje na hru. To je dôležité, nechcem, aby to bol silný jedinec, moja korisť musí strácať istotu, cítiť sa bezradne, povoliť v ostražitosti a rozvážnosti.

Stojím na tom istom mieste niekoľko minút, úsmevom reagujem na jeho krátke pohľady. Nakoniec sa odvrátim a odídem k baru. Keď si objednám martini, objaví sa za mnou a nesmelo prehovorí:

„Vyhral som nejaké nepotrebné peniaze. Možno máte chuť minúť ich so mnou?“

Otočím sa s úsmevom, ktorým dávam najavo, že ma jeho návrh zaskočil, bez slova nakloním hlavu a dôsledne ho sledujem. Všimnem si povädnutú kožu na lícach a krku, polovica farbených vlasov je príčesok.

„Nepotrebujem peniaze,“ odvetím nízkym tlmeným hlasom.

Zbiera zvyšky odvahy.

„Nemyslel som to tak, prepáčte,“ odpovie rýchlo.

„A čo?“ opýtam sa drzo.

„Ak som vás urazil...“ habká, pripravený ospravedlniť sa a odísť.

„Neurazili ste ma, skôr zaujali. Volám sa Eliza.“

Podám mu ruku. Jeho malá dľaň je spotená, nepríjemne mi stlačí prsty a ruku zdvihne k perám. Pocítim mäkký bozk, zatriem pekné oči.

„Horacy,“ predstaví sa.



Ani jeden z nás neprezradí svoje priezvisko, anonymita je časť nepísanej konvencie. Neuvedomuje si, že zakrátko sa jeho priezvisko stane stávkou v mojej novej hre.

„Nudím sa rovnako ako ty,“ smutne sa pousmejem. Zamyslene hľadám slová, ktoré som hovorila už veľakrát a navyše mnohým mužom. „Prekáža mi dav... Nenašla som tu ani jedinú ľudskú tvár, teda okrem tvojej. Prehrajme tvoju výhru a schovajme sa pred ľuďmi.“

Oči sa mu lesknú, je vyvedený z miery, no zároveň nadšený, rovnako ako všetci pred ním. Jeho výzor mnou nezamáva, ani by v to neveril, no citlivosť a spôsoby áno.

„Čo by si si chcela zahrať?“ spýta sa s miernym vzrušením.

Chvíľku rozmýšľam.

„Kocky,“ odpoviem presvedčene.

Vždy s nimi hrám kocky. Sedenie pri rulete či kartách mi neumožňuje prejaviť sa. Hody kockami v predklone, hmýriace sa telo, výbuchy radosti alebo predstieraného smútku, celé predstavenie, ktorému sa s entuziazmom oddávam, zbaví môjho partnera aj zvyšku pochybností. Tak sa baví slobodná a bezstarostná žena bez známky vypočítavosti.

Karl stojí pri stole. Ako vždy obdivuje môj výstup a hodnotí ho potleskom. Tlieskajú všetci muži, je ich čoraz viac, niektorí ma chcú spoznať a pozývajú ma na spoločnú hru. Ja som však verne Horacymu, po každej vyhratej či prehratej hre sa približujem k jeho boku, stískam mu ruku, smejem sa s ním alebo predstieram smútok. Kútikom oka sleduje mužov, ktorí zo mňa nemôžu odtrhnúť zrak, vidno, že je hrdý. Taká žena je znamenie sily.

Nakoniec sa mi hra zunuje. Mám šťastie, zdá sa, že mám Horacyho úplne vo svojej moci. Navrhne, aby som si vzala výhru, ale s vďakou odmietnem.

„Kde bývaš?“ opýtam sa, hľadiac mu do očí.

„Hotel Hermitage.“

Baví ma myšlienka, že jeho dobrodružstvá sa odohrávajú v hoteli s názvom Pustovňa. Občas sa pustovníkmi stávali veľkí hriešnici, on bude potrestaný za zradu manželky. Okrem toho som v Hermitage prežila traumatickú udalosť a bola som hrdá, že som zvládla pohľad na krv a smrť.

Vidím, že Horacyho začína opantávať strach. V tomto veku ho môže skompromitovať hociktorá mladá žena. Jemne ho chytím za ruku a pozriem sa mu do očí.

„Nemusíme byť milencami... Nie hned'...“ poviem pokojne. „Neznášam, keď sú mladí až priveľmi zapálení. Dospelý muž vždy vie, čo chce.“

„Si neobyčajná, Eliza,“ hlesne priduseným hlasom.

„Prejdime sa, noc je nádherná, povieš mi niečo o sebe,“ navrhnem. „Ak je to začiatok priateľstva, mali by sme sa lepšie spoznať.“

Necítim ani najmenšiu výčitku, ani na sekundu nezaváham. Odkedy si pamätám, zneužívali ma a zaobchádzali so mnou ako s vecou.

\*\*\*

Využívala ma matka, ktorá sa zaujímala len o seba a svojich milencov, a keď pribúdajúci vek, alkohol a morfium začali ničiť jej krásu, bez váhania ma začala používať ako návnadu či ako odmenu pre mužov, aby ich romániky pokračovali. Pätnásťročné dievčatko, práve v rozkveti, sa stalo populárnou a tajnou korisťou medzi dôstojníkmi a umelcami.

Využíval ma otec, plukovník, ktorý si vojenskými zásluhami razil cestu medzi politickú a obchodnú elitu. Zaujatý kariérou v parlamente stále prehrával hru o moc, do toho sa oženil so ženou, ktorá s ním náhodou otehotnela, a tak si zbavený ilúzií a ob-

viňujúc svet za svoje nešťastie na mne vybíjal hnev a frustráciu. Dozvedel sa o milencoch, ktorým ma posúvala matka, a jedného dňa sa rozhodol, že ho musím uspokojovať tiež. Zachránilo ma jeho zatknutie za korupčnú aféru v tú istú noc. Ďalších päť rokov strávil vo väzení s najvyšším stupňom stráženia. Nikdy sme ho tam nenavštívili – ani matka, ani ja.

Strata majetku a postavenia v spoločnosti matku zlomili, morfium a alkohol dielo skazy dokončili. O rok neskôr jej krvácanie do mozgu paralyzovalo polovicu tela. Nezabudnem na jej bľiace oči, keď ju sanitka odvážala do rodičovského domu. Nenávidela ma za krásu a mladosť, za celý život, ktorý ma ešte len čakal, no zároveň prosila o odpustenie.

Zostala som sama, dom dali do dražby. Staral sa o mňa matkin brat, ktorý žil sám. Bol to pokojný človek, tajný homosexuál. Odišla som zo školy, kde som sa po otcovom zatknutí stala objektom posmeškov a prenasledovania, a tri roky som pracovala v strýkovej dopravnej firme, kde som sa naučila princípy obchodu a nemčinu. Potom som sa vydala.

Môj manžel bol odo mňa o pätnásť rokov starší. Prvýkrát sa oženil kvôli peniazom, ktoré však počas veľkej krízy zmizli. Plný sklamania manželku pätnásť rokov vinil za chybu. Vzájomne sa nenávideli, až kým ona nezomrela na tuberkulózu. Krásne devätnásťročná dievča bolo odmenou za premárnené roky.

Vo svadobnú noc som zistila, že môj muž dosiahne vrchol len vtedy, keď môže ubližovať. Vydržala som s ním rok, až do dňa, keď ma zbil tak veľmi, že som sa niekoľko hodín nemohla postaviť. V noci sa mi prinavrátila sila, zo skrinky na náradie som vytiahla kladivo, vrátila sa do spálne a celou silou som ho udrela do spánku. Ani som neskontrolovala, či som ho zabila. Zbalila som si kufor, vzala peniaze a šperky zo sejfu a vybrala som sa na cestu. Môj zámer bol jasný: hlavne odísť preč z Varšavy a Poľska.

S Horacym kráčame osvetlenými ulicami. Je letná noc, obklopujú nás kamenné múry domov, z rozpáleného asfaltového chodníka sa odparuje vlhkosť. Po ulici prechádzajú limuzíny s oknami so zatiahnutými záclonkami a kabriolety plné zabávajúcich sa pasažierov. Míňame mladé páriky, skupinky opitých mužov s prosťutkami či prechádzajúcich sa dôchodcov, ktorí nemôžu spať.

Horacy mi rozpráva o sebe. Nepozorne ho počúvam, prikyvujem a nasadzujem príhodné grimasy. Tú historku som počula už toľkokrát, že by som ju mohla rozpovedať sama. Je švajčiarsky podnikateľ, obchoduje s mahagónom, slonovinou a diamantmi. Život ho už nebaví, trpí pri starnúcej žene, nerozumie trojici detí, ktoré len plytvajú jeho peniazmi a čakajú na deň, keď odíde zo sveta. Nemá priateľov, vzťahy so známymi sú poznačené strojenosťou a vypočítavosťou. Po boku ženy ako ja by začal nový život.

Odvďačujem sa mu jedným zo svojich príbehov. Tentoraz si vyberám historku dievčiny, ktorej rodičia zomreli na Titanicu. Našťastie po nich zdedila majetok, a tak je finančne zabezpečená a nezávislá. Mladí muži ju nezaujímajú, nudí sa s nimi, lebo nič neprežili alebo sú to len lovci majetku.

Pri rozprávaní nespúšťam oči z mesiaca visiaceho nad morom. Občas sa skryje za maják alebo za múry budov. Presvitá pomedzi konáre platanov, cyprusov a paliem, ale po chvíli sa ukáže v celej svojej kráse na tmavomodrom nebi aj s miliardami verných hviezd.

Ja a mesiac máme tajnú dohodu. Keď som mala pätnásť, ukryla som sa pred matkou a jej milencom v podkroví. Hľadela som na mesiac a nebo plné hviezd a modlila sa, aby ma niekto z domu odviedol preč. Nikto sa však neobjavil; našli ma a musela som uspokojiť apetít ďalšieho muža. Zadržavajúc bolesť a odpor, pri-

valená ťažkým spoteným telom som stále videla obrys mesiaca. Slúbil mi, že ma bude strážiť, kým sa moja nočná mora skončí. Prešlo dlhých päť rokov. Keď som videla, ako visí na tmavomodrej oblohe, tieseň a samota zakaždým zmizli.

Až nastala noc, keď som sa vďaka kladivu oslobodila od manželky. Mesiac dodržal svoje slovo, sprevádzal ma ako bdely strieborný strážca, ktorý ma, osvetľujúc bočné uličky, odprevadil na stanicu a nezmizol, až kým som nenasadla na prvý ranný vlak do Paríža.

Naučila som sa, kadiaľ vedú cesty môjho priateľa. Viem, kedy sa objaví, v ktorý deň a na ktorej časti neba. Vidím ho aj cez deň, keď si ho nik nevšímam. V bezmesačné noci nepracujem. Karl pozná moju slabinu a zo žartu ma nazýva mesačnou dámou.

Horacy je vzrušený príbehom o rodičoch, ktorí sa utopili v ľadovom oceáne, a osude siroty. Čoskoro prídeme do prepychového secesného hotela Hermitage. Hotel s názvom Pustovňa by ma pred niekoľkými rokmi šokoval svojím luxusom, teraz sa tu však cítim slobodná. Jediné, čo sa mi nepáči, sú pohľady recepcných, ktorí si ma pamätajú z posledného pobytu. Dívam sa na nich vyzývavým pohľadom, hovorím aj bez slov, že ak sa rozhodnú robiť mi problémy, môj priateľ zabezpečí, aby zostali bez práce. Porozumeli mi a odvracajú zrak, no diskkrétne naznačujú nepriateľstvo a opovrhnutie.

Horacy si zamestnancov vôbec nevšímam, berie si kľúč od apartmánu a objednáva šampanské a ustrice. Výťahom vychádzame na druhé poschodie, mlčiaci liftboj s úklonom prijíma prepitné. On si ma tiež pamätá. Keď vyjdeme z výťahu, cez obrovskú presklenú strechu zbadám mesiac v splne, okolo ktorého je hviezd ako maku. Ukážem nebo Horacymu a pritúlím sa k nemu – som romantická a zasnená.

Keď som tu bola naposledy, strechu osvetľovali blesky a na sklo s hukotom dopadali prúdy lejaku. Môj vtedajší spoločník povedal,

že sa budeme milovať pri otvorených oknách: on bude ako Zeus, ktorý prichádza na krídlach búrky. Bol to grécky milionár zo Štátov, malý buclatý vtipný chlapík po šesťdesiatke. Bol taký šarmantný, že som spravila výnimku a šla som s ním do postele. Ešte skôr, ako som mohla pokračovať v pláne, si v kúpeľni strelil do úst. Od policajného komisára som sa dozvedela, že zbankrotoval na investíciách v Číne po japonskej invázii. Komisár nevedel, či mi má kondolovať, alebo ma obviňiť zo zavinenia samovraždy. Jeho váhanie vyriešil Karl, keď mu ponúkol tritisíc frankov.

S Horacym vojdeme do apartmánu. Kožušinku z králika hodím na zem a prejdem okolo postele s baldachýnom a cez otvorené dvere až na terasu, ponúkajúcu nádherný výhľad na svetlá Monte Carla a more rozžiarené splnom mesiaca. Je to magnet, ktorý priťahuje boháčov z celého sveta, dokonca aj podvodníkov ako ja a Karl, snívajúcich o slobode bez núdze.

Horacy stojí vedľa mňa a nesmelo ma objíma. Otočím sa a pobozkám ho na pery. Cítim, že sa chveje, pritlačím sa k jeho vystupujúcejmu bruchu, rukou prejdem po stehnách aj tvrdom hrbole na nohaviciach. Horacy je ticho, trasie sa a zadržáva dych – nohavice aj moje ruky sú zrazu mokré. Vyhla som sa pokračovaniu v posteli. Šepkám mu do ucha, aby sa netrápil, lebo noc je ešte dlhá a pred sebou máme ďalšie dni a noci. Horacy je mi vďačný a uvoľní sa.

„Prepáč, Eliza,“ usmeje sa v rozpakoch. „Tak dávno som...“

Dlaňou mu zatvorím ústa, chytím ho za ruku a odvediem do izby. Rozopnem si zips, vyslobodím sa zo šiat a nahá si lahnem na posteľ. Ozve sa klopanie na dvere.

„Vojdite!“ zakričím, prikrývajúc sa dekou.

Do izby vstúpi čašník v bielej uniforme, ktorý pred sebou tlačí vozík so šampanským vo vedierku a s misou s ustricami. Horacy mu podá prepitné a zatvorí dvere – vidím, že neotočil kľúčom. Natiahnem k nemu ruku.

„Vyzleč sa a poď ku mne,“ prikážem mu s úsmevom.

Červená sa ako chlapec pred prvou nocou s dospelou ženou. Neohrabane si vyzlečie smoking, opasok aj nohavice. Vždy ma pobaví, že zostávajú v spodkoch a košeliach, lebo chcú zakryť ovísajúce brucho, ktoré dosiaľ sťahoval opasok. Keď je konečne vyzlečený, lahne si vedľa mňa. Odhrniem deku a nahým telom sa pritlačím k jeho boku, pohladím mu hrud' a strnulý úd. Horacy nehybne leží a bojí sa normálne dýchať.

„Nemusíš nič robiť,“ ubezpečujem ho šeptom.

Otočím mu hlavu a pobozkám ho na ústa. Dôležité je, aby si nevšimol pootvorené dvere a nestrhol sa príliš rýchlo. Keď nás osvetlí blesk, prudko sebou trhne. Zdesene sa posadí a oslepené oči vypúli na Karla, ktorý stojí pri stolíku v strede izby s malým fotoaparátom a pokojne vymieňa žiarovku v blesku.

„Čo to má znamenať?“ vyštekne Horacy. „Čo to robíte?“

Výkriky a protesty sú vždy také isté, líšia sa len stupňom vulgárnosti. K násiliu väčšinou nedochádza, lebo Karl je vysoký a dobre stavaný. Vstanem z postele a pomaly sa obliekam. Neponerám sa na Horacyho, cítim čosi podobné hanbe, no onedlho ten pocit zmizne.

„Zviedli ste moju ženu. A je mi jasné, že ste podviedli tú svoju. Navrhujem, aby sme sa dohodli, ak teda nechcete vyvolať škandál,“ počujem Karlov hlas.

„Vydieranie? Eliza...“ Horacymu sa zlomí hlas.

Postavím sa pred zrkadlo, vytiahnem z kabelky kozmetiku a oprávim si mejkap. Zrak mi padne na odraz Horacyho, ktorý sedí na posteli so zvesenou hlavou. Brucho mu prevísa cez rozkrok, ruky má prepletené na hrudi ako žena schovávajúca si prsia.

Karl si zapáli cigaretu a mlčky čaká na odpoveď.

„Koľko chcete?“ spýta sa potichučky Horacy.

„Akú hodnotu má vaša izba?“ odpovie Karl otázkou.